

RĪGAS DOMES
LABKLĀJĪBAS
DEPARTAMENTS

Konference «Dzimumu līdztiesība izglītības saturā un procesā»

Dzimumu līdztiesība vai vienādība?
Sociāli eksperimenti kā politisks instruments
postmodernajā sabiedrībā

ANDREJS MŪRNIĒKS
LU Dr. sc. admin.

A.D. 2013

Ar ko tas sākās Latvijā? (1)

- 1) «Metodikas rokasgrāmata meiteņu un zēnu grupu vadītājiem (izvērtējot uz stereotipiem balstītu dzimumu uztveri)» Autore: Mia Hanstrēma (*Mia Hanström*), izdevis: Ālandu salu miera institūts un Resursu centrs sievietēm “Marta” – Rīgā, 2011
- 2) Bērnu grāmata „Diena, kad Kārlis bija Karlīna” un „Diena, kad Rūta bija Rihards” un metodiskais līdzeklis „Pirmsskolas, kurās ir vieta PepijPrinčiem un PirātPrincesēm” Autore: *Louise Windfeldt*; māksliniece: Catrine Clante izdots (ar Ziemeļu Ministru padomes finansējumu 6430 Ls apmērā) – Rīgā, 2012
- 3) Ministru Kabineta 2013.gada 5.marta protokollēmums (MK 2013.g. 5.marta sēdes protokols nr. 13, 30.§), kas paredz „veicināt vadlīnijām “Dzimumu līdztiesības principu integrēšana mācību grāmatās” atbilstošu mācību materiālu izmantošanu izglītības iestādēs, pastāvīgi pārskatot vispārizglītojošo skolu mācību saturu un materiālus”
- 4) «Multikulturālās izglītības rokasgrāmata» izdota projekta „Laužam stereotipus – stiprinām iecietību” ietvaros (2012, Projektu finansē Eiropas Savienības fundamentālo tiesību un pilsoniskuma programma) (<http://tolerance.kid.lv/manual/>) 7.-12.klašu skolēniem

DIENA, KAD KĀRLIS BIĒA KARLĪNA

Louise Vindfelda & Katrine Clante

DIENA, KAD RŪTA BIĒA RIHARDS

Louise Windfeldt & Katrine Clante

Pirmie jautājumi par grāmatu pirmskolām «Diena, kad Kārlis bija Karlīna utt.»

- 1) Kuras ministrijas kompetencē ir mācību saturs (labklājības vai tomēr izglītības ministrijas)?
- 2) Vai mācību līdzekli vispirms nevajadzētu recenzēt, apspriest, aprobēt un tikai tad piedāvāt izmantošanai pirmsskolās?
- 3) Vai tiešām Latvija ir tik nabaga ar speciālistiem dzimumu līdztiesības jautājumos, ka nekas cits neatliek kā vien burtiski tulkot no svešvalodas? Lai gan Ziemeļvalstu finansējums, protams, ir arguments un pats subsidēšanas fakts Latvijai izdevīgs.
- 4) Ko īsti gribējuši panākt grāmatas autori? Kāpēc jāpārgērbjas pretēja dzimuma drēbēs? Kāpēc bērnus sauc citos vārdos?
- 5) Latvijas sabiedrībā aizdomas rada viss, kas kaut attāli atgādina to ideoloģisko teroru, ko piedzīvojām PSRS okupācijā, kad mācību grāmatās tika uzspiestas mūsu tautai nepieņemamas vērtības. Vai tagad atkārtojas kaut kas līdzīgs?

Rekcija uz Dženderismu Latvijas skolu izglītības saturā (1)

Pret minēto **neaprobēto** mācību materiālu izplatīšanu un vienpusīgu MK lēmumu pieņemšanu protestējušas nevalstiskās organizācijas un arī Saeimas deputāti

- 1) Saeimas izglītības, kultūras un zinātnes komisija 2012.gada 23.oktobrī.
- 2) Saeimas Cilvēktiesību un Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas kopsēdē 2013. gada 22. maijā
- 3) 36 Saeimas deputāti parakstījuši vēstuli pret *Gender* jeb Dženderisma teorijās balstītu metožu ieviešanu Latvijā skolās (05.02.2013.)

Rekcija uz Dženderismu (2)

Izraksts no Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas 2012.gada 23.oktobra sēdes protokola:

- *«Komisija izsaka vienotu viedokli: grāmata „Diena, kad Kārlis bija Karlīna” un „Diena, kad Rūta bija Rihards” un metodiskais līdzeklis „Pirmsskolas, kurās ir vieta PepijPrinčiem un PirātPrincesēm” nav piemēroti izmantošanai Latvijas pirmsskolas izglītības iestādēs.*
- *Komisija balsojot (par – astoņi, pret – nav, atturas – nav) nolemj lūgt Ministru prezidentam apturēt Ministru kabineta 2012.gada 17.janvāra rīkojuma Nr.35 „Par Plānu dzimumu līdztiesības īstenošanai 2012.-2014.gadam” īstenošanu līdz plāna detalizētai izvērtēšanai no speciālistu puses un izskaidrot to Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas sēdē un sabiedrībai kopumā.»*

TOMĒR – neraugoties uz Saeimas deputātu un pedagogu viedokli – programma un eksperimenti turpinās! Ko tas liecina?

Acīmredzot – šādi eksperimenti ir mūsdienu politikas instrumentārijā!

Jēdziena izcelsme

Līdz 20.gs. 70. gadiem vārds “gender” bija termins, ko lietoja vārdu gramatiskās dzimtes atšķiršanai. Šo terminu pārķēra radikālais feminisms., lai attīstītu ideju par to, ka indivīda “dzimtei” (gender) nav nekā kopīga ar bioloģisko dzimumu.

“Gendera ideoloģijas plānos ir radīt jaunu cilvēku, kam citu brīvību starpā ir arī dzimuma un seksuālās orientācijas izvēles brīvība, respektīvi tiesības pēc savām iegribām izvēlēties, par ko būt: par vīrieti, sievieti, heteroseksuāli, homoseksuāli, lezbieti, biseksuāli vai transseksuāli” - raksta G. Kubi.

Gender studijas bieži notiek atrauti no dabas zinībām. Apsekojot 21 Austrālijas universitāti, kas savās studiju programmās un pētniecībā bija norādījusi dzimtes pētniecību, zinātniekam F. Salteram nevienā no programmām neizdevās atrast kādu bioloģiskas ievirzes kursu endokrinoloģiju, cilvēka vai dzīvnieku etoloģiju, ģenētiku, sociobioloģiju, uzvedības ekoloģiju, evolucionāro psiholoģiju. Kaut gan neviens sociālais fenomens nav tik ļoti saistīts ar bioloģiju kā dzimumu pētniecība. Savā apsekojumā viņš secina, ka dzimtes pētījumu programmas ir izteikti ideoloģizētas un vienpusīgas.

Dažas pretrunas

- No vienas puses, sabiedrībai tiek piedāvāts viedoklis, ka dzimumorientācija (piemēram, homoseksualitāte, heteroseksualitāte utt.) vai nu ir iedzimta, vai arī piemīt cilvēkam jau no pašās bērnības, un tāpēc to **nevar mainīt**;
- No otras puses, dzimtes (*gender*) teorija apgalvo, ka pat dzimums ir tikai “sociāls konstrukts” (pieņēmums), ko sabiedrība ieaudzina (uzspiež) cilvēkam. Un to **var mainīt**. Tāpēc mēģina lauzt sabiedrībā valdošos priekšstatus par dzimuma lomām, nošķirot bioloģisko piederību pie dzimuma no tā sociāli nosacītām izpausmēm.
- Kam ticēt?
- Turklāt parādās viedoklis, ka līdz šim zināmo divu dzimumu vietā esot 6 dzimumi vai pat to ir vairāk. Vai tiešām?

Citāti no “Meiteņu un zēnu grupu metodikas” 1:

- *Thomas Laqueur*: “18. gs. cilvēki uzskatīja, ka ir tikai viens dzimums.”
- *Bronwyn Davies*: “Uzskatām, ka vīrieši un sievietes ir viens otra pretmets .. ir tikpatniecīgs fizioloģisks pamatojums kā sadalījums dumjajos un gudrajos.. u.tml.”
- *R.W Conel*: “Pārsvarā visās izmērāmajās jomās dzimumu atšķirības ir ļoti nelielas vai neeksistē vispār.”
- “Trūkst vienotu pētījumu, kas apliecinātu vai noliegtu to, ka smadzenes darbotos dažādi [vīriešiem un sievietēm]”
- *Yvonee Hirdman*: “dzimumu sistēmu dēvē par vienošanos attiecībā uz dzimumu, sabiedrībā pieņemtu likumu”.
- Zēnu un meiteņu grupu metodikā teikts: “Iomu spēle nedrīkst nostiprināt uzskatu par dzimumu atšķirībām.”

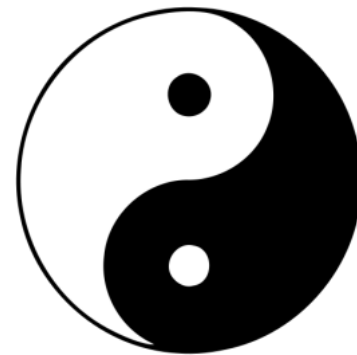
Citāti no “Meiteņu un zēnu grupu metodikas” 2:

- “Pārgērbjoties par *drag-king*, meiteņu grupas dalībnieces iejūtas zēnu lomās, izmantojot drēbes un kosmētiku. Savukārt pārgērbjoties par *drag-queen* zēni iejūtas meiteņu lomās un izmanto dažādus sievišķus atribūtus [!].”
- “Neaizmirsti pateikt – dzimumu normas mūs ierobežo tāpēc, ka liedz būt tādiem, kādi vēlamies būt!”
- “... mērķis ir konstatēt normu esamību un apturēt to ievērošanu.” (34. lpp)
- “Pirms simts gadiem sievietes un vīriešus sāka uztvert kā pretstatus. Uzskatīja, ka homoseksualitāte ir anormāla, jo sievietēm ir jāguļ ar vīriešiem un vīriešiem ar sievietēm” (35. lpp)

Citāti no “Meiteņu un zēnu grupu metodikas”3:

- “Dzimumidentitātei un tās izpausmēm nav nekāda sakara ar dzimumorientāciju. Būdams transseksuālis, indivīds var būt, piemēram, heteroseksuāls, homoseksuāls vai biseksuāls.”
- “Laika gaitā dzimumorientācija var mainīties” (35. lpp.)
- “Dzimumidentitātes izpausmes ir dzimums, kurā indivīds sevi izsaka ar drēbēm, atribūtiem, kustībām utml.
- Dzimumidentitāte ir dzimums, kurā cilvēks sevi jūt, kuram jūtas piederošs. Dzimumidentitāte var sakrist un var nesakrist ar bioloģisko dzimumu. “ (36. lpp.)
- “Dzimums ir jēdziens, kas norāda uz to, ka vīrišķīgs un sievišķīgs ir kaut kas tāds, kas tiek veidots sabiedrībā” (165.lpp)

Kā ir patiesībā? (1)

- No dzimumu atšķirībām izrietošā seksualitāte un abu dzimumu harmoniska mijiedarbība – veido stabilas ģimenes pamatus. Princips, kas nodrošina harmoniju ģimenē ir: komplementaritāte jeb papildināmība!
- Senās Ķīnas kultūrā šo abu pretstatu – sievišķā un vīrišķā – mijiedarbību apzīmēja ar *iņ-jan* zīmi.
- Līdzīgi fizikā: bez plusa (+) un mīnusa (-) nav elektrības
- Ja nav atšķirības sievietes un vīrieša starpā, tad zūd jēga jēdzienam dzimumu līdztiesība, jo nav vairs divu dažādu dzimumu. Citiem vārdiem: līdztiesības vietā tad ir vienveidība jeb unifikācija.

Kā ir patiesībā? (2)

- Sievietes un vīrieša bioloģiskās atšķirības ir arī viņu psiholoģisko atšķirību pamatā. Un tās ir objektīvas. Turklāt pastāv praktiski VISĀS lielajās pasaules kultūrās.
- Dažādās sabiedrībās atšķiras vienīgi priekšstati par niansēm dzimumu lomās un veicamo pienākumu sadalē. (sk. G. Hofstede's pētījumu atziņas - nākamais slaidis)
- Latvijā atšķirība starp abu dzimumu veicamajiem darbiem nekad nav bijusi pārāk strikta. Senatnē vīrietis un sieviete Latvijā plecu pie pleca strādāja kopā. Protams, vīrietim bija jāveic fiziski smagākie darbi lauksaimniecībā, bet sievietei – mājas solis utml.
- Turpretī PSRS režīma laikā sieviešu izmatošana uz traktora un citās jomās bija sievietes veselībai kaitīgs darbs.
- Mūsdienās starptautiskajos pētījumos Latvija dzimumu līdztiesības jomā ir labi novērtēta. Sievietes ieņem augstus amatus (prezidente, valsts kontroliere, parlamenta spīkere) un strādā visdažādākajās jomās. Neviens pret to neiebilst.

G. Hofstede's jebkuru sabiedrību raksturojošie 4 - 5 faktori (pamatattieksmes), uzvedības pretpoli

- Varas distance (augsta vai zema)
- Atkarība vai neatkarība no kolektīva (individuālisms)
- Noteiktas dzimumlomas (vīrišķa sabiedrība), strikti nenodalītas dzimumlomas (sievišķa sabiedrība)
- Attieksme pret nenoteiktību (augsta vai zema)
- Attieksme pret laiku (ilgtermiņa, īstermiņa)

Lai gan G.Hofstede konstatē atšķirīgu pieeju dzimumu lomām dažādās sabiedrībās, taču viņš neatklāj NEVIENU sabiedrību, kur dzimumu atšķirības vispār netiktu ņemtas vērā!

Dženderisma un komunisma līdzība

- Padomju ideoloģijā (plašāk – tehnokrātismā) tika mēģināts IZMAINĪT apkārtējo dabu – pakļaujot to “komunisma cēlāju” gribai. Mūsdienās notiek līdzīgi eksperimenti. Taču šoreiz mērķis: izmainīt pašu cilvēku – cilvēka dabu – pasludinot dzimumu atšķirības par šķērsli dzimumu līdztiesībai.
- Varētu vienkārši pateikt: cilvēkam tiek iepotēta ideja, ka viņš var būt kungs ne tikai pār apkārtējo dabu, bet arī pār savu dabisko dzimumpiederību un to patvaļīgi mainīt, līdzīgi kā seksuālo orientāciju (kā bija redzams citātos).
- Mēģinājumi izmainīt ārējo dabu – noveduši pasauli pie ekoloģiskas katastrofas. Varam tikai minēt – cik postošas sekas varētu būt neapdomīgiem eksperimentiem ar dzimuma identitāti. Komunisma sociālo revolūciju mūsdienās tiecas aizstāt antropoloģiskā revolūcija.

Kam tas izdevīgi?

- *Gender* revolucionārismam tomēr ir arī ekonomisks konteksts : seksa industriju peļņa.
- Eiroparlamenta deputātiem, piemēram nav intereses ar tādām pašām operatīvām metodēm (kā tiek izdabāts dženderismma) aizsargāt sabiedrību no pornogrāfijas un vardarbības. Internetā 35% no lejuplādētā ir pornogrāfiski materiāli. Pasaules pornotirgus peļņa ir 57 miljardi \$ gadā.
- Lūk, arī iemesls, kāpēc nav nekādas oficiālas pretdarbības *Gender* ideoloģijai. Jo neparastākas seksuālās attiecības, jo lielāks pieprasījums pēc dažādiem pakalpojumiem seksa industrijās.
- J.Zālītis grāmatā "Mīlestības mācība. Dzimumaudzināšana» (2001) raksta, ka seksuālā brīvība ir varas instruments lēta darbaspēka radīšanai, kuru viegli pakļaut un viegli manipulēt (cilvēks paliek bioloģizētas masas līmenī, cilvēka radošais potenciāls - neizmantots) .

No ideoloģiju vēstures

Gender ideoloģijas saknes: radikālais feminisms.

- Simona de Bovuāra aicināja sievietes atbrīvoties no “mātišķuma verdzības” un izsludināja gendera revolūciju ar frāzi: “Par sievieti nepiedzimst, par to kļūst”.
- Galvenā *Gender* teorijas ideoloģe Džūdita Batlere, sludina, ka “bioloģiskā dzimte” ir “normatīvs fantazms”, ko uzspiedis “heteroseksuālās hegemonijas režīms”.
- Tā kā neviens sociālais sektors nav brīvs no bipolarās seksualitātes ietekmes, par dekonstrukcijas mērķi ir jākļūst itin visām dzīves sfērām: laulībai, ģimenei, tēva un mātes lomai, audzināšanai, valodai, darbam, kultūrai un reliģijai. Šo procesu dēvē par “gendera dekonstrukciju”.

Dženderisma mūsdienu ideoloģiskais konteksts

- Mūsdienās Dženderisma jeb dzimtes teorija jāskata tādu idejisku tendenču kontekstā kā
  - 1) eksistenciālisms,
  - 2) strukturālisms (un poststrukturālisms),
  - 3) postmodernisms.

Turklāt būtisku atbalstu dzimumatšķirību noliegšanai ikdienā sniedz patērētājsabiedrības

4) masu kultūra, modes industrija (20. gs. režīmu unifikācijas vietā ienāk piedāvājumu maksimāla dažādība), popmūzika utt.

Postmodernā laikmeta izaicinājums

- Ar “postmoderno” kultūru sapratīsim īpašu dzīves izjūtu, noskaņojumu un stereotipu kompleksu, ko vieno **neticība tradīcijām** («lielajiem naratīviem»), kopīgām vērtībām.
- Līdztekus konstruktīvām, radošām izpausmēm šajā dzīves izjūtā ir arī tendences, kas netieši apdraud ģimenes, valsts un jebkuras noteiktības vērtību, jo – no postmodernā viedokļa – jebko var aizņemt, samaisīt, izsmiet, izjaukt; modē ir nenoteiktība, ironija, spēle, defragmentācija, dekonstrukcija, patības trūkums.
- Dekonstruēt var ģimeni (līdz seksa partneriem), sabiedrību var defragmentēt (līdz nelielām subkultūru grupām) un dekonstruēt var arī cilvēku (līdz vientuļam, konkurences nogurdinātam patērētājam, kuram šķiet, ka viņš veido savu nozīmju lauku – čaulu, kurā ierauties, lai gan faktiski tie manipulēts ar masu mediju, propagandas un reklāma palīdzību).

Mērķis: **atbrīvoties** no jebkādiem ierobežojumiem.

Vērtību salīdzinājums un izmaiņas ikdienas valodā mūsdienās un agrāk

Agrāk:

- mīlestība
- dzimums
- laulība
- patiesība
- piedošana
- radīšana
- ģimene
- patstāvība
- progress
- vairākuma vara

Postmodernajā sabiedrībā:

- sekss
- dzimte (*gender*)
- partnerattiecības
- relatīvisms
- iecietība
- patērēšana
- mājsaimniecība
- pašpietiekamība
- pārmaiņas
- mazākuma vara

Postmodernās idejas un ticējumi

- Galējais individuālisms: individuālā pašrealizācija, labsajūta un bauda (**egoisms**);
- Plurālisms kā vajadzību (nevis uzskatu) dažādība, kas nodrošina daudzveidību pieprasījumā pēc pakalpojumiem;
- Brīvais tirgus atrisinās visas problēmas, tāpēc jāsamazina valsts, tautas, ģimenes un baznīcas ietekme, kas kavē netraucēti patērēt un baudīt;
- Mainīga identitāte, mainīgums it visā – sākot ar darbu, dzimteni, tautību, ģimeni un beidzot ar dzimumu un reliģiju.

Cilvēks kā nejaušība - postmodernismā

- Postmodernists Ričards Rortijs aicina uz *arvien plašāku Brīvības realizāciju, nevis kustību jau iepriekš eksistējošas Patiesības virzienā*. Runa ir par *brīvību kā nejaušības atzīšanu*, kur *valoda ir tikpat nejauša kā vecāki vai vēsturiskais laikmets*. Līdzīgi ir ar patību.
- Cilvēku R.Rortijs apzīmē *kā patību, ko veido nejaušību savijums, un nevis patību, kas būtu vismaz potenciāli sakārtojama īpašību sistēma*. Tātad brīvību interpretējot kā nejaušību, neskaidrs kļūst paša cilvēka tēls.

Pretēji atziņai «patiesība jūs darīs brīvus», brīvība postmodernismā tiek traktēta kā pretstats patiesībai. No postmodernā viedokļa – patiesība ierobežo brīvību.

Postmodernā laika ideoloģiskajās kustībās un tendencēs (t. sk. jaunajās reliģijās) ir šādas kopīgās idejas:

- 1) visiem vienas universālas un sasniedzamas patiesības nav,**
- 2) katram ir sava patiesība (tātad viss ir relatīvs),**
- 3) vienīgais, kas tādā gadījumā jāievēro – tolerance (iecietība pret visu citādo).**

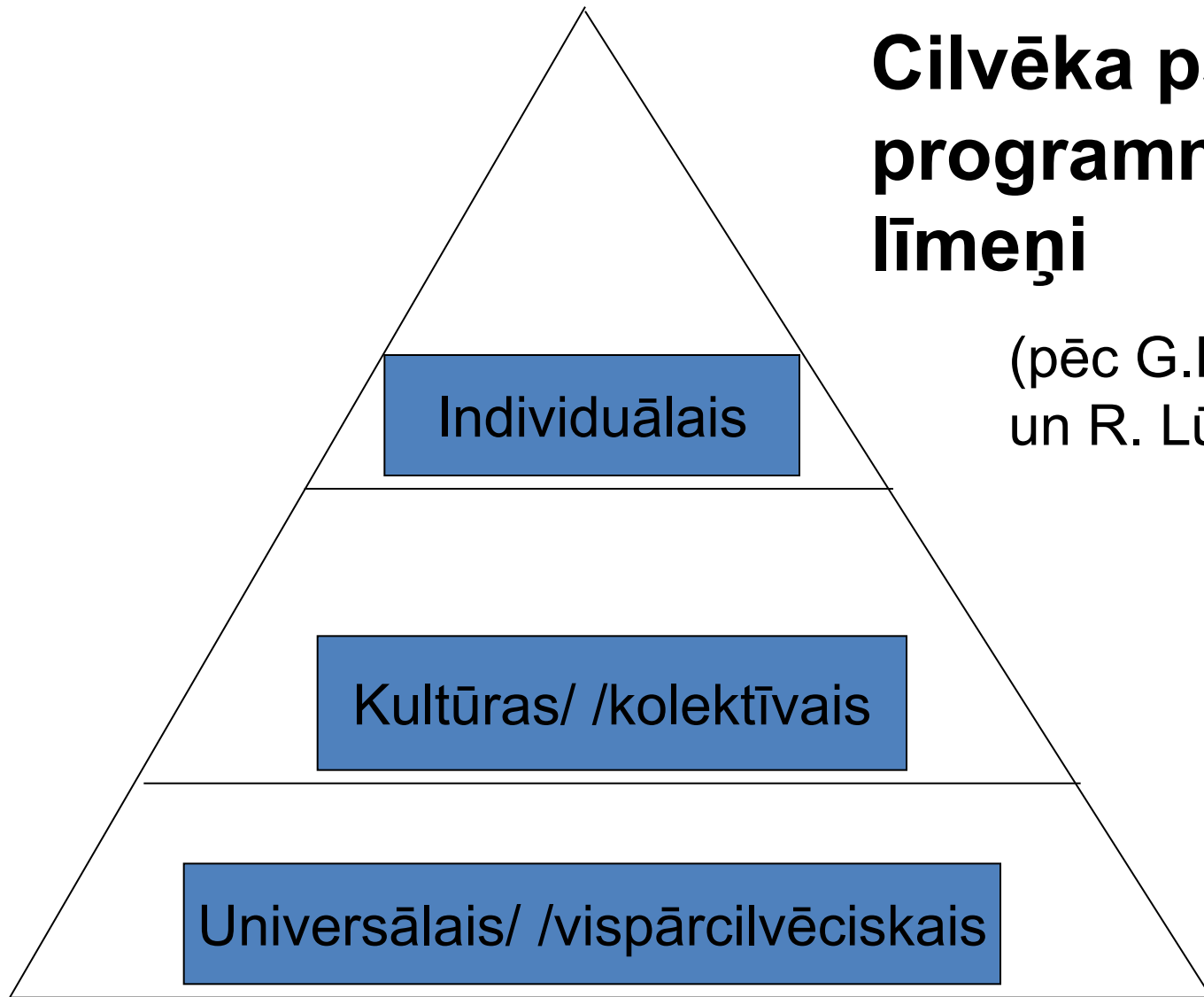
Vai mums ir izvēles brīvība?

- **Esamība ir pirms brīvības.** Lai kāds kaut ko varētu izvēlēties, tam vispirms ir jāpastāv.
- **Absolūtas brīvības NAV!**
- Cilvēks kā ierobežota būtne var izvēlēties vienīgi dabas, sabiedrības un kultūras nosacītu apstākļu ietvaros.
- Mūsdienu pasaulē **izvēles iespējas ir pieaugušas.**
- Vienlaikus ir vairāk faktoru, kas netieši ietekmē (programmē) mūsu izvēles: plašsaziņas līdzekļi, ideoloģijas, stereotipi, dzīves steiga, kas neļauj mierīgi apdomāt izvēles.

Cilvēka psihes programmējuma līmeņi

(pēc G.Hofstedes
un R. Lūisa)

Visi cilvēki ir atkarīgi no
sava ķermeņa, no dabas

Visiem ir apziņa un tie pārdzīvo
līdzīgas eksistenciālās problēmas

Izvēles: līdztiesīgas, bet ne vienādas

- Ļoti daudzas izvēles (izņemot apzināti destruktīvas, pretlikumīgas) patiešām ir tiesību ziņā līdzvērtīgas. Taču tās nozīmes ziņā **nav vienādas**. Izlasīt grāmatu, aiziet uz koncertu vai baznīcu nav tas pats, kas apmeklēt diskotēku, krogu vai bordeli.
- Filozofs Amitaijs Etcioni pierāda, ka kustība no augsta līmeņa sociālajiem ierobežojumiem uz arvien lielākām izvēles iespējām vienā brīdī cilvēkam kļūst apgrūtināša un grauj sociālo kārtību. *Kad jebkura izvēle ir iespējama un attaisnojama, kad visi ceļi ir vaļā, bet orientieru nav, ļaudis baidās no dzīves tikumiskā tukšumā.*
- Viņš uzsver, ka pārāk individualizētājā Rietumu sabiedrībā, īpaši ASV, ir nepieciešams **stiprināt kolektīvās vērtības un noteikt robežas individuālismam.**

Kā izvēlēties pamatoti?

- Starptautiskajā ziņojumā, kas tika gatavots Žaka Delora vadībā par izglītību 21. gadsimtā UNESCO minēta **spriedze**, ko saasina *dažādu gaisīgu un mirklīgu parādību pārbagātība pasaulē, kurā valda milzīga **nebūtiskas** informācijas gūzma, un emocijas visu laiku koncentrējas uz konkrētajām mirkļa vajadzībām.*
- Sabiedrība grib ātras atbildes un gatavus risinājumus, kaut gan daudzas problēmas prasa pacietīgu, saskaņotu, izdiskutētu reformu stratēģiju, tostarp izglītībā, uzsvērts ziņojumā.
- *Viss, ko var izdarīt ātri, draud izspiest visu, ko var izdarīt lēni. **Mirkļa tirāniju** var uzvarēt, ja sabiedrības struktūrā iebūvē **bremzes**,* raksta Tomass Hillans Ēriksens.

PAMATVĒRTĪBAS

- Starptautiskajā ziņojumā par izglītību 21. gadsimtā UNESCO teikts: *izglītībai būtu jātiecas, lai cilvēki apzinātos **savas saknes**, kas dotu pieturas punktus, kuri palīdzētu rast savu vietu pasaulē, un tas iemācītu viņus cienīt arī citas kultūras.*
- Latviešu sabiedrībā ‘saknes’ nozīmē **ģimeni, cieņu pret sievieti, māti, arī pret tēvu, tātad pret abiem dzimumiem, pret savu māju, dzimto vietu, skolu, tautu un valsti.** Tās ir pamatvērtības.

Acīmredzamas, zinātniski pierādāmas un pasaules tautu kultūrā sakņotas patiesības:

- 1) cilvēka dzimums ir iedzimts un nemaināms pazīmju kopums, kas ietver sevī fizioloģiskas un psiholoģiskas atšķirības, taču nedod pamatu diskriminējošai attieksmei pret personām;
- 2) vienlīdzība un līdztiesība nenozīmē vienādību, bet līdzvērtīgu cieņu, respektējot katra dzimuma noteiktās atšķirības;
- 3) Satversmes 110. pants nosaka: „Valsts aizsargā un atbalsta laulību — savienību starp vīrieti un sievieti, ģimeni, vecāku un bērna tiesības” — tātad definē sieviešu un vīriešu dzimumu kā aizsargājamus laulības un ģimenes veidošanai, kā arī aizsargā bērnu tiesības (gribētos domāt, ka bērniem ir tiesības uz zinātniski pamatotu un aprobētu metožu izmantošanu izglītībā);
- 4) no personas dzimuma izrietošās tiesības, kā arī to īstenošanu valsts un pašvaldību institūcijām ir pienākums respektēt un atbalstīt.

ANO Vispārējā Cilvēktiesību deklarācija

- **Vispārējā Cilvēktiesību deklarācijas 16. panta 3.apakšpunktā ir noteikts, ka ģimene ir dabiska sabiedrības pamatšūniņa, un tai ir tiesības uz sabiedrības un valsts aizsardzību**
- **25. panta 2.apakšpunktā ir noteikts, ka mātēm un bērniem ir tiesības uz īpašu aizsardzību un palīdzību,**
- **ka 26. panta 3.apakšpunktā ir noteikts, ka vecākiem ir prioritāras tiesības izvēlēties izglītības veidu, kas tiek sniegts viņu bērniem.**

No iepriekš minētā var secināt, ka bērniem un ģimenēm ir tiesības uz tādu izglītību, kas **nav** nezinātnisks **sociāls eksperiments. Eksperimentus ar bērniem izglītībā būtu jāaizliedz Latvijā ar likumu!** Tas nav normāls politiskās dienas kārtības instruments!

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Literatūra, avoti

Bankovskis, P. *Pa pasauli klīst spoks – gendera ideoloģija*, 2011.
gada 26. aprīlis 10:25

<http://www.diena.lv/blogi/pa-pasauli-klīst-spoks-gendera-ideologija-777044>

Delors, Ž. u. c. *Mācīšanās ir zelts. Ziņojums, ko Starptautiskā komisija par izglītību 21. gadsimtam sniegusi UNESCO.* – Rīga: 2001

Eriksons, E. H. *Identitāte: jaunība un krīze.* – Rīga: Jumava, 1998

Ēriksens, H. T. *Mirkļa tirānija. Straujš un gauss laiks. Informācijas sabiedrība.* – Rīga: Norden AB, 2005

Etzioni, A. *The New Golden Rule. Community and Morality in a Democratic Society.* – New York: Basic Book, a Division of Harper Collins Publishers, 1996

Hofstede G., *Lokales Denken, globales Handeln. Kulturen, Zusammenarbeit und Management.* Nördlingen, 1997

Kubi, G. «*The Global Sexual Revolution: Destruction of Freedom in the Name of Freedom.*» 2012

Literatūra, avoti

- Kūle, M. *Eirodzīve: formas, principi, izjūtas*. – Rīga: LU Filozofijas un socioloģijas institūts, 2006
- Liotars, Ž., F. *Postmodernais stāvoklis. Pārskats par zināšanām*. – Rīga: LMC, 2008
- Rortijs, R. *Nejaušība, ironija un solidaritāte*. – Rīga: Pētergailis, 1999
- Thurow, L., C. *The Future of Capitalism. How Today's Economic Forces Shape Tomorrow's World*. – London: Nicolas Brealey Publishing, 1996
- Zālītis, J. *Mīlestības vārdā* - Rīga, Zvaigzne, 1981
- Zubovs, A. *Eiropas identitātes garīguma, civilizācijas un kultūras pamati// Sarunas X*, Rīga: Jaunā akadēmija, 2008
- Бауман, З. *Индивидуализированное общество*. – Москва: Логос, 2002
- Тромпенаарс Ф., Хэмпден-Тернер Ч. *Национально культурные различия в контексте глобального бизнеса*, Мн. ООО «Попурри», 2004